

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM2024 Szövegtan					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Huszthy Bálint egyetemi adjunktus					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Dimény Hajnalka egyetemi tanársegéd					
2.4 Tanulmányi év	2.5 Félév	2.6 Az értékelés módja	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS	
				A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Kötelező	

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					18
Konzultáció					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	72				
3.8 A félév össz-óraszama	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadástér/online platform, vetítő, laptop
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	• szemináriumi terem/online platform, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C3 Az anyanyelv nyelvészeti jelenségeinek szinkrón és diakrón leírása. C3.4 A nyelvészeti leírások vitatott kérdéseinek/problémáinak felismerése, az információforrások összehasonlítása és rangsorolása
Általános kompetenciák	CT3 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Szövegtani alapfogalmak megismerése és az ismeretek alkalmazása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a szöveg fogalmával kapcsolatos előfeltételek tudatosítása, különféle szövegtani megközelítések megbeszélése (szemiotikai, kognitív, leíró) • a textualitás feltételeinek, a szövegfogalom definíciós nehézségeinek megvitatása • a szöveg és beszédhelyzet, a textualitás, a koherencia, a mikro-, mezo- és makroszintű szövegösszefüggések, illetve a szöveg nyelvi és nem nyelvi összetevőinek tárgyalása • szövegtérítési, szövegelemzési és szövegalkotási feladatok elvégzése, a megismert alapfogalmak alkalmazása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a szövegnyelvészetbe (Beszélt és írott nyelv különbsége; az elméleti nyelvészet és a szövegnyelvészet szintjei; határterületek, interfészek)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	
2. Szövegtipológia (Kommunikáció- és tipológiaelmélet; nyelvtipológiai és szövegtipológiai, a szövegek hagyományos csoportosítási lehetőségei a létrehozás módja és a kommunikációs célok szerint)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	
3. A szövegelemzési lehetőségek/1. (Szöveggrammatikai és szövegsemantikai elemek)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	
4. A szövegelemzési lehetőségek/2. (Szövegpragmatikai elemek; kötélemek a szöveg mikro-, mezo- és makroszintjén)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	
5. A textológia és a filológia interfésze (Régi szövegek elemzése; kézíráselmzés, kalligráfia, paleográfia, grafológia... Mennyiben szövegtan a filológia? Miben áll a filológusok munkája? Esettanulmány: az újlatin nyelvek kialakulása a latinból, falfeliratokon és későlatin vulgáris szövegeken keresztül)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	
6. Középkori magyar szövegek elemzése szövegtani szempontból (Károli Gáspár bibliafordítása; konkrét elemzési példák a kiemelt szövegrészek mikro-, mezo- és makroszintjén)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	
7. Középkori magyar szövegek elemzése filológiai szempontból (Müncheni kódex, Jordánszky-kódex, Sylvester bibliafordítása; mit sugall a kódexek)	előadás, szemléltetés, magyarázat, kérdések	

szövegeinek külalakja? Kalligráfiai és grafológiai elemzések)		
Bibliográfia: Szikszainé Nagy Irma. <i>Leíró magyar szövegtan</i> . Osiris Kiadó, Budapest, 1999. (Kijelölt részletek.) Tolcsvai Nagy Gábor. 6. fejezet – Szövegtan. Bajor Péter et al. (szerk.) <i>A magyar nyelv</i> . Akadémiai kiadó. 2006. Tolcsvai Nagy Gábor. <i>A magyar nyelv szövegtana</i> . Budapest, Tankönyvkiadó, 2001. (Kijelölt részletek.) Hargittay Emil (szerk.). <i>Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába</i> . Budapest, Universitas, 2003. (Kijelölt részletek.) David Crystal: <i>A nyelv enciklopédiája</i> . Budapest, Osiris Kiadó, 2003. (20. fej.: Diskurzus és szöveg 154–158.; 31. fej.: Írott és beszélt nyelv 226–230.; 32. fej.: Grafikus megjelenítés 231–245.; 33. fej.: Nyelvészeti grafológia 246–261.)		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Mi (lehet) szöveg? Szöveg és beszédhelyzet	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal vita, csoportmunka	
2. A szöveg kommunikációs közege. A szövegvilág. Tér és idő jelölése a szövegben	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal, csoportmunka	
3. Koherenciatényezők a szöveg mikroszintjén	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal, csoportmunka	
4. Koherenciatényezők a szöveg mezoszintjén	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal, csoportmunka	
5. Monológ vs. párbeszéd	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal, csoportmunka	
6. A szöveg szerkezete (makroszintje). A szöveg stílusa. A cím	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal vita, csoportmunka	
7. Ismétlés. Elemzések, gyakorlatok	dialogikus módszer tanári magyarázatokkal, csoportmunka	
Bibliográfia: Tolcsvai Nagy Gábor: <i>A magyar nyelv szövegtana</i> . Budapest, Tankönyvkiadó, 2001. Szilágyi N. Sándor: <i>Magyar nyelv I. Szövegek, nyelvváltozatok, stílusok</i> . Oktatási és Kutatási Minisztérium, 2006, 1–64.		

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Alapvető szövegtani és filológiai ismeretek használata	Írásbeli vizsga	50%
	A terminológia ismerete		
	Az elméleti tudás gyakorlati alkalmazása		
10.5 Szeminárium	A magyar nyelv szövegtani sajátosságainak elméleti és gyakorlati ismerete, alkalmazása	Írásbeli vizsga – 70%	50%
		Tanévközbeni értékelés – 30%	
10.6 Minimális követelmények:			

- Kötelező a részvétel a szemináriumok 75%-án.
- Átmenő jegyet kell szereznii az előadások és a szemináriumok anyagából külön-külön. Ellenkező esetben 4-es jegy kerül a naplóba.

A kitöltés időpontja 2024. 04.11.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024. 04. 14.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje